

માન હસ્તીના

માચનો

૨૪૦

બનામે જહાંદાર બંઆફરી.

ખાખે હસ્તી.

નામના

મુનશી આગા મોહમદ હુસના

લખિયા નાટકના ગાયનો

આવૃત્તિ પાંચમી.

પ્રગત કરનાર,

નવી આલફડ નાટક મંડળીના માલિકો.

ધી ફીદવી પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ.

મુંબઇ.

કીમત ત્રણ આના.

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈટ-સંગ્રહ

૨૭૮૪.

૬૨૬૮:૨-૨

૬૬૮

આમે ચોપડી ઈ સંગ ૧૮૬૭ ના ૨૫ મી આકટ પ્રમાણે
રજીસ્ટર કરાવી છે.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાખિટ વિભાગ]

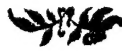
અનુવ્રમાંક ૨૭૯૪ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ખાડે ૨૨-૯૧ ના ગાંધી

વિષય ૨૪૬૮: ૨-૧ ૪૬૮

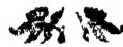
બનામે જહાંદાર બંઆફરી

નાટકના પાત્રો

પુરુષ પાત્રો.

અ.જ.મ— ... ... એક દોલતમંદ નવવાળ
સૌભાગ્ય ... ... નવવાળ આજમનો ઉડાઉ છોકરો.
શીરોજ ... ... દુસતાનો ભાઈ અને પાછલથી રજવાનો ખાચીદ
રજવા ... ... એક પ્રપંચી નવવાળ આજમનો માછ દારોગો,
તથા સાલતને બગાડનાર.

સ્ત્રી પાત્રો.

દુસતા ... ... નવવાળ આજમની દોસ્તની છોકરી અને
સૌભાગ્યની આજકઃ
રજવા ... ... નવવાળ આજમની ભત્રીજી પાછલથી શીરોજની
મોહરદાર
અબ્બાસી ... ... દોસ્તની લોભી આ સેલતને બહુદારનાર
નસીબન ... ... રજવાની આ.
સુલીયો, દાસીઓ, નોકરો, સીપાઈઓ, હુદારઓ, વીગેરે વીગેરે.

બનામે જહાંદાર બંઆફરી.

ગાયણુ.

૧

સહેલીયાં—

ચમકત ગુલકારી, દમકત ઝુલવારી, હરક્યારી
હરહારી સીંગારી કયા ન્યારી પ્યારી
નરનારી, જગસારી, તેહારી, કારતારી, પરવારી

શેઅર

રજયા—

ઈલાહી આપફ રખીયો દીલે એખલાસ પરવરકી
કે આઈન્દા કીસીકી કયા ખબર અપને મુકદ્દરકી

સહેલીયાં—

ગુનસે, ધુનસે, ગાએં ગાએં કારતી સગ તેહારી
ગીરવારી ચમકત

૨

રજયા—

દેખી નાહી ચતર સુધડ કોઈ નારી
નીત નેક ચલનપર વારી વારી
પ્રેમ મંદરીયા મોહની અખીયાં
પ્યારી નજર નજર ખીચ લજયા
ગુનસે મોહે મન જગતકી પ્યારી

૩

શેઅર

હુસ્ના—

રખીઓ પરભુ આજ તુ મુજ ખીરહનકી આત
સુમરન તેરે નામકી જપતી હું દીનરાત

હુરના—

તન પ્રેમકી રાખ લગાલેતુ વહાં જોગન બનકર જના હય
જન આજ રંગોંકે તારોંપે ઉલકતકા રાગ સુનાના હય
અય અંખોકી ગંગા જમના ગવામીના પાંઉ ધુલાના હય
દીલ લે ચલ અપને દાગોંકે મોહનપર ઝૂલ ચલવાના હય
મય બલ બલ જાઉં મુખડેપર તુમ ઉન ચરનોપર વારી હો
મય તમ જનનું કે પુગરી હો જખ રાજી વોહ ગીરધારી હો

અબાસી—

જગન રીજાલી મય હું નાગન હસને વાલી
મેરી વાતે હંચ ચજખ રીતના
ફહેર હું જહેર હું સાંપભી નહીં ધતના
વોહ હું મય બલા મીટાદું જલાદું
કરદું કના—જગન
નર્ધ નર્ધ ધતીયાં કરે દીન રતીયાં
નીતદું ગમ તોહું સીતમ હરદમ કપટકા હો અતીયાં
હય તુ ક્યદે ગમમે—દર્દનાક સીના ચાક
હોગી ખાક દમમે—જગન

અબોલિત—

તસદદુક કમસીનીકા વસ્તા બેશે જવાનીકા
હુકાદે સાફીયા કંટર શરાખે અરગવાનીકા
ધસાહી રાત દીન છુટા કરે સહેબાકે ફવારે
રેઆવે દહેરમે ઉઠ જાય ધસ્તેમાલ પાનીકા
ચર મુઝે ભર ભરકે મધવા પીલા
પીલા જરી પીલા જરી

અરબાબેનીશાહ—

ઓ પ્યારે મહારાજન, દુલારે મહારાજન
 પીયાલે મયંદ પીલોજી
 જીયરવા જાની પીયરવા જાની
 પીયાલે મયંદ પીલોજી—

શેઅર

અદાર આઈ હય ભરે
 આઠમે બુલયુંમે પયમાના
 ગહે લાખોં ખરસ સાફી
 તેરા આખાદ મયખાના
 સોહે નીસદીન પલછીન ઘડી ગડી
 ગીન ગીન કામીન કમસીન—પ્યારે

અબબાસી—

હારે સૈયા ન ગરવા ડારે બૈયાં સતાવો નાહી મહેકા
 પીયા પ્યારે સખોતનપે જાઓ વારી
 મોહે બીરહાડી મારી કયું કટારી
 કટારી મોહે સૈયાં કયું મારો મોરે સૈયાં
 પલપલીયાં, તલમલીયાં, બેકલીયાં, હો રહીયાં—હારે
 બીરહાડી માઝી મયતો રાર કરંગી કયસે નીહુર ઘુમ હાય
 મોહે કછુ ન સોહાએ બીન પીયા જીયા જાએ
 જી જાએ, કલપાએ, તરસાએ, હડપાએ.

ફજતા—

મય આફતકા પર કાલા હું સમો હીકમત શીતરવાલા હું
 રંગેડે જગેડકી હાંડીમે હલદી મીચ્યે મસાલા હું
 ફીસમતકા મારા પીટા હું મય શીરભી મીર ફજતા હું
 લુચ્ચે ગુનદે શોહદે બદમાશોકા મય તો દાદા હું
 તુમ મુજકો સાંપ સમજો ભુતોંકા આપ સમજો
 દુનીયાંકા પાપ સમજો ને ચાહો આપ સમજો

૧૦

સહેલીયાં—

ક્યા બહાર છાઈ દેખો ગુલશન હરીયાલાજી
 ડાલી ડાલી પર ખીલીયાં બુધ ચંપાકી કલીયાં
 બનભી ચમન બન ગયા હય-રંગતવાલાજી
 હરી હરી ડાલીયા જી મન દરે
 હીલમીલ કરે સખીયાં જલગલીયાં રંગરલીયાં

રજયા—દીલ ચેહ સદા ગુલકી અદા પર હય ફીદા
 આવો પ્યારી બનએ

સહેલીયાં—ફુલા ગુલલાલાજી

૧૧

સહેલીયાં—

દેરે દીલકા લગીકા બુખને મેરી બન
 કોઈ લાએગે આંકા સાંવરીયા

રજયા—

એરી ગુધ્યાં ન દીલકો જલાઓરી—
 ચલો ચંચલ છખીલીઓ રોકો જાન

સહેલીયાં—

વોહ પ્યારા દુલારા દુલારા મેરી જન જન
ખાંડી દુલનીયાં બનો મેરી જનીયા—

રજીયાં— સાંવરે સલોનેપે વારો તુમ જન
બન ઠનકે પ્યારી સુંદરીયા—

૧૨

સહેલીયાં—

અલખેલા કંલા અયસા લાદેંગે

બેન રંગીલા હો દીક્ષગ્નનકા

નર્મ આનકા, નર્મ આનકા

મોટર ચાડીકી સચેર કરાવે અયસી શાનકા—અલ૦

રજીયાં—બડી મોટર બીડાનેવાલી અરી ચલ ચલ

બડી ખાતે બનાનેવાલી અરી ચલ ચલ

સહેલીયાં—નર્મ નર્મ ફેશન ચલે તોરા સાજન

રજીયાં—ચલી ફેશન દીખાનેવાલી અરી ચલ ચલ ચલ

સચકલ બીડલાકે જ બહેલાવે વોહ, જ શાનકા—અલ૦

૧૩

સીપાહીઓ—

પ્રારદીગાર ઉસ્તવાર તેરા એકુતેદાર

રોજગર કારોબાર પર હય એખતીયાર

ખાકસાર ખારજાર હમ હય ગુનાહગાર

તેરે આગે સરકો ઝુકાએ

અલમ સીતમ કદમ કદમ થા હમપે દમ બદમ

કરીમ કરમસે ગમ તેરે અદમ હય અબ બહમ

અમન ચમન હય દીન મગન હય સરકો કરતે ખમ

તેરે આગે સરકો ઝુકાએ

.श्रीभक्त—

कर न युं तकसार भोली नार तुं छनहार हरदम
तुमको डिलकृत मुजको नदरत उरसे हय दरबार
नीडर अनक तेरा भार तेरापे दृशमनको वार
बारसे गरदन उतार दममे हो कीनार दरदम—

ॐ नमः

हुरेना—

मे वड़ा तु कयसा बार भार हय
न हजरेमे पाया तेरे जयसा
अमेसेका याहुं सैयां कयसे नीयाहुं सैयां
अमीभानी जवानी नादानीमे पार
तुमपर जकाशआर अमी हय मुजको पार
गाले मेरा दीन कीनार हय

ॐ नमः

रज्यां—

हटो यलो नमो गारी भय दुंगी गुंछिया
पान करत नटपटसी नीडर नीडर मानत नाही
नमो नमो तुमही अण जारे गरे जैयां-हटो

સહૃદીયાં—

હેરી ગુપ્તિયાં કર ન દીટાઈ ચતરાઈ
સમજાઈ મન ભાઈ સુન હાં
અતીયાં તેહારી ધતીયાં તેહારી
સમજ સુખનવા આ આ આ

રહ્યાં—

પાંખના હો તો ઉડ. સકુ ઓર એ પાંખ ઉડા ના જાએ
ખીંચના અચળી ખાત કરે કે પાંખ દે જગાએ
ચીડીયા પનકે મચે ઉડ ગતિ
કાયલીઆ પન પાસી
પન પન દુખીયારી કુકું અહીયન કર જીયરા કુકું
અંગમાં દુખ અગીયન જોકું
મેકલ મતયારી ડોલું અપના દુખ કામે ધોલું
બારલા આખ હીરદે ધોલું

ફીરોજ—

તન મન જાન જાર ન જાર પ્રતિજાર
દીલપર ખાર હય હરખાર—
સરમે અસા સૌદા તેરા હમ પેલ અખ અરમાં દીલકા
હો મેરા પાર ખેડા-તન—
મુદદઆ દીલકા ખરલા મોલા મેરા
દીલગર મીલે મુશકીલ ટલે
પેહી અરજ મેરી પેહી ગરજ મેરી
કરમ કર અપના-તન—

વાહ હુકીલી પ્યારી મએ એહ રંગીલી બની—વાહ
 જોખવા મોરા બહારપે આયા
 સખ તન મન ધન ખુશ છાયા—વાહ
 ચોટી હય કાલી નાગન નએ નએ ચમકે એહ ખીજલી
 સએન ચલાતે મોરે તીર
 એ ખીલાતી ગુલ બનાતી મસતાના અરે હારે
 રસીલે જોખના મન માના જોખનવા મોરા બહારપે આયા
 સખ તન મન ધન ખુશ છાયા

ડાકું—

આવો દીલબર પ્યારાઈ મય તો તોરે વારીયાં
 મયને તુમપર વારાઈ દીલબર કર દીલદારીયાં
 મનવારા પ્યારા પ્યારા જોખના
 નયન બાન મોહે મારાઈ નસદીન હમ બલદારીયાં
 આવો પ્યારે નયનમે પલક દાંપ તોહે લું
 ના મચ દેખું એરકો ના તોહે દેખનદું
 આવો પીયારે લગાવું તોહે બતીયાં

ડાકું—જગરકી બાગ છુએ જુસે જલદ વોહ સએલા
 લગાકે બરફમે સાફી સુરાહીસે મયલા
 પીલે પીલે રંગીલે ચેહ જમ જમ જમ
 થોડી બરફ ઇસમે ડાલો ડાલી હય નેકનામ
 શરાબ પીના હય નેક કરીના
 સમજતે ઇસકો હંચ દાના બીના—

નીગાહેં ફેરકર દીવળર ચલા હમ
 છગર પર વહાં મેરે ખંજર ચલા હમ
 કીસીકી કાકુલે પેચાંકા સૌદા
 મેરે દીવડો પરેશાં કર ચલા હમ
 દીવદાર દીવારા દીવળર હમ તનમન કુરમાન કરે
 ઘડી, ઘડી, થર થર ઘડક ઘડક દીવ ઘડકત હમ દીવ
 ઘડકત હમ દીવદાર દીવારા દીવળર હમ તનમન કુરમાન કરે
 કીસીકા હુસ્ન જમાનેમેં સખસે ખાલા હમ
 કીસીકે રૂખરે શીદા ચાંદ હોનેચાલા હમ
 કીસીકી આંખમેં ગદુ પરીપે કાલા હમ
 કીસીકી બુદ્ધમેં મુમ્બુલકા બલ નીકાલા હમ
 કીસીકે વરન નાખેમેં દીવડો પાલા હમ
 ઘડી, ઘડી, થર થર ઘડક ઘડક દીવ ઘડકત હમ દીવ
 ઘડકત હમ દીવદાર દીવારા દીવળર હમ તનમન કુરમાન કરે

સફલી—

ગત ચીનમે ચિંતા અસે ચેત-ચયન હરખએ

રજીયા—

મા દુખડી દાર કહો મન કયું હું અનુકાએ

સાહેલી—

ગમમેં સખી પીયાકો લે આવેં

સામકો તોરે મન્દર વારે

પીર મેરે મનમે બસત હમ ન્યારી

ધીર ધરે દીવ ન જલાવા મોરો પ્યારો

૨૩.યા—

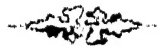
દીલકી લગીકો યુઝાવો
 પીપાકો લે આવો
 કદીસે હુંડ. લાવો પીયરવા=નખ

૨૫

૩૧ક—

ઝા માત હામરી માન બીનતી ખુને ઇનસાં પીના
 યેહ બાલકે હર હાલકે હંચ પુગે તુમે સારે હાં
 બલદાન લે ઇનસન લે કુલો પાનોકી લે ડાલી હાં
 ચલો ફાતીલો સર કાટલો કાટો કાટો ચલો
 ચલો હાં ચલો ચલો હાં લાકે યાં કુરખાં કરો જાં
 ગલેકો જુદા કરો હાં બનેદેખી પરસન હાં
 પુગે ઇસીકો બહાદુરો લહુકા બબઝ કરો હાં
 ઇસીકો ફીદા કરો મદનસે
 માતા કરે આસા પુરન હાં

૨૬

૩૧ક—

દેખી આજ પુગન કાજ હાં મીલે તોરે અંગના
 હંચ મનમે મગન બને
 નામે ગાઝ તોરે સખ મીત્ર દાસ ચરનકે પાસ
 પુરનકર આસ મેની માતા
 આગે લંકામે ડંકા હેમાત હર આન
 સોના રૂપા મેતી મુંગા
 લાતે પુગકો તોરી મન્દરીઆ દાન
 ફૂલતા:—અરે યુત્રેમે ઝોકો યેહ સખ સામાન
 હુવા દંડા મુસન્ડા ફૂલતવા જાન

ફળતા—

ફૂર્ષ કયા દીલકો કાદી
 જો કાતી કને નીલા દી
 મીઠે સખ સંગ દીલ જો દહેરમેથે
 જુલમકે બાની-ફૂર્ષ તાછે સુખ કાની

રજયાં—નીસદીન સુમરન વાકી જપત હું
 કલ ન પડત ઉનખીન મહેકા
 દરસ દીખાકે જપરા લુભાયો-મન ભાયો જલમ મહેકા
 શેઅર
 જસે દુનીયાંમે શીરદોસે વીસાલે માર કહેતે હંચ
 હમ અપની ખુશ નસીબીસે ઉસી ગુઝશનમે રહેતે હંચ
 નપનકે સયનસે ચયન બીચારા
 મોહ લીયો બાતમ મહેકા—નીસદીન

રજયા—કનહર્યા કીશન મતવારે દુબારે
 કયા નયન પ્યારે પ્યારે
 સુંદર સુરત તોરી મનકો હરત
 રીચોજ—હરજનકો હરત તોરી, મોહની મુરત ગોરી
 મોરી બારી ઉમરીયા બેહારી મએ તોરે વરી
 જાન જાન દીલખર દીતમ
 હારે માર સુંદર મનહર

(૧૬)

૩૦

રજયા—વાહજી વાહજી રંગ રસીયા બનકે ભંવર
રસ લુટકર ચલ દીએ
ગુલ તુહી તુહી હય બહાર
કયા ખુશ કયા ખુશ
કયસી બહાર દીખાતે હો પ્યારે -
અમનમે ગુલ ખીલા ભંવરમે જુલ મીલા
કરત પ્રીત નીત મતલબકી
પ્યારે ન બોલો સુખન ચેહ
દીલે કયદા હમારા તુમહારા હવા
ખાતે ન અયસી બનાઓ મેરે સૈયાં
વાહ વાહ વાહ વાહ રંગ ખુશ આજ હય-

